

чинниками, високим рівнем тривоги та іншими проблемами, що актуалізувалися та набули ускладнень через військовий конфлікт в Україні. Для цього необхідно починати із довірливих взаємостосунків із батьками, педагогами та іншими значущими оточуючими.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грішин Е. Резилієнтність особистості: сутність феномену, психодіагностика та засоби розвитку. *Вісник ХНПУ імені Г. Сковороди «Психологія»*. 2021. №64. С. 62-81.

2. Дудка Т. Психологічні особливості стресостійкості особистості. *Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної психології як науки: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*(м. Одеса, 2 лютого - 2 березня 2017 р.). Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2017р. С. 76-77.

3. Радчук Г.К. Психологічна підтримка педагогів під час війни. *Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки: Збірник тез III Міжнародної наукової конференції, 20-21 квітня 2023 р. / упоряд. Криськов А.А., Габрусєва Н.В.* Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2023. С. 30 – 32.

4. Сичинська М. Теоретичні аспекти впливу батьківсько-дитячих взаємин на формування резильєнтності підлітка. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2022. № 18 (63). С. 64-75.

5. Стівен М. Саутвік, Денніс С. Чарні. Резилієнтність: мистецтво долати найбільші виклики життя. Львів, 2022. 365 с.

Марина ВАРАКУТА

*викладач, ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», м. Дніпро;
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Класичний
приватний університет, м. Запоріжжя, Україна*

Катерина КОЛЬЧИК

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ВНПЗ «Дніпровський
гуманітарний університет», м. Дніпро, Україна*

ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ВІКУ: КРИЗА ТА КОНФЛІКТИ

Молодий вік є періодом активного і складного розвитку особистості, в якому формуються як психологічні, так і соціальні аспекти ідентичності. У цій статті ми розглядаємо основні психологічні та соціальні фактори, які впливають на студентський вік та спричиняють розвиток конфліктів та кризових ситуацій у житті молодих осіб.

Студентський вік відзначається надзвичайно важливим переходом у психічному розвитку. Самосвідомість студентів зазнає змін, і вони стають більш самосвідомими щодо свого місця в суспільстві. Цей процес супроводжується внутрішніми суперечностями, оскільки студенти намагаються знайти власний життєвий шлях і визначити свої особисті цілі. Однак цей процес може також стати джерелом конфліктів та кризових ситуацій.

Концепція К. Юнга про архетипічну стадію індивідуації надає унікальний погляд на студентський вік. За його дослідженнями, студентський вік є часом, коли особистість стикається з реальністю, яка не завжди відповідає її внутрішнім уявленням. Це призводить до внутрішніх конфліктів, оскільки молодь намагається знайти гармонію між своїми ідеалами та реальністю [1].

Соціальні аспекти студентського віку також грають важливу роль у формуванні конфліктів. Студентський статус приносить із собою новий соціальний статус та суспільний престиж. Студенти починають відчувати більшу самостійність у своїх виборах та рішеннях, що може призвести до конфліктів зі старшими поколіннями та внутрішніми конфліктами.

Крім того, розширення соціального оточення та зміна виду діяльності також впливають на конфліктність студентів. Вони вступають в нові соціальні групи та починають більше спілкуватися з різними людьми. Це може призвести до конфліктів та непорозумінь.

Студентський вік характеризується появою нових ідей та ідеалів. Студенти намагаються реалізувати свої ідеали у реальному житті. Однак це може стати

джерелом конфліктів, оскільки вони очікують від інших відповідності своїм ідеалам. Ця ситуація може призвести до конфліктів та непорозумінь у стосунках.

Спілкування також впливає на конфлікти в студентському середовищі. Хоча студенти мають потребу в спілкуванні та переживанні нових вражень, їхня комунікація часто стає егоцентричною. Вони активно виявляють свої переживання та потреби, не завжди враховуючи почуття і переживання інших. Це може призвести до взаємних напружень та конфліктів.

Студентський вік є періодом інтенсивного розвитку та формування особистості, але він також супроводжується психологічними та соціальними конфліктами. Розуміння цих конфліктів та їхніх джерел може допомогти створити сприятливіші умови для розвитку молоді. Важливо пам'ятати, що конфлікти є невід'ємною частиною цього періоду, але вони можуть бути конструктивними та сприяти особистісному зростанню та самовизначенню.

ЛІТЕРАТУРА

1. Матяш-Заяц Л.П. Стиль спілкування як чинник міжособистісних конфліктів у ранньому юнацькому віці. *Психологія: Зб. наук. пр. НПУ імені М.П. Драгоманова*. Випуск 15. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2002. С. 178 – 183.

Ольга СЛОБОДЯНЮК

*асистент кафедри психології розвитку та консультування, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

СОЦІАЛЬНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК КОНСТРУЮВАННЯ ДОСВІДУ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна в Україні докорінно змінила життя та звичний уклад українців. Значних змін зазнала освіта, яка має постійно трансформуватися аби забезпечити доступ до освітнього процесу всім її учасникам та, при цьому, зосереджуватись на психологічній підтримці всіх її учасників також.

Освіта в умовах воєнного стану потребує чітких, швидких та вчасних рішень, вміти швидко адаптуватись до основних запитів суспільства, об'єднуючи